

70-річчя Перемоги над нацизмом

До Дня пам'яті та примирення та 70-ї річниці Перемоги над нацизмом у школах області 7 та 8 травня відбувся єдиний урок на тему:

«Мужність і відвага крізь покоління»

Про героїзм і сміливість українців у Другій світовій війні, про незламність духу сучасних українських воїнів дітям розповідали не лише вчителі, а й гості – ветерани Другої світової війни та бійці антитерористичної операції.

3 нагоди свята у навчальних закладах Дніпропетровщини відбулася низка інформаційно-просвітницьких заходів під гаслом «1939-1945. Пам'ятаємо! Перемагаємо!». Історію та уроки війни учні обговорили під час тематичних занять, учнівських конференцій, семінарів і виховних годин. Відбулися флешмоби, військово-спортивні змагання, краєзнавчо-пошукові експедиції та історичні реконструкції.

ФРОНТОВІ ЛИСТИ

27 березня навчально-методична лабораторія української мови і літератури Дніпропетровського обласного інституту післядипломної педагогічної освіти (завідувач Лідія Іванівна Піскорська) взяла участь у підготовці радіопередачі «Фронткові листи» за творами письменників рідного краю.

До заходу долучилися учні й учителі Дніпропетровська, Орджонікідзе, Синельниківського, Синельниківського і Петриківського районів.

Вікторія СИДОРЕНКО,
головний редактор обласного радіо

70-річчю Перемоги над нацизмом у Європі та 70-ї річниці завершення Другої світової війни присвячене обласне літературно-мистецьке свято

«СОБОРИ НАШИХ ДУШ»

Свято відбулося 25 квітня у приміщенні комунального комплексного позашкільного навчального закладу «Будинок учителя» Дніпропетровської міської ради за участю департаменту освіти і науки облдержадміністрації та обласного дитячо-юнацького кіноцентру «Веснянка», який започаткував «Собори» 1998 року до 80-річчя від дня народження О.Т. Гончара для піднесення рівня патріотичного виховання дітей та учнів засобами літератури, музики й образотворчого мистецтва, підтримки і популяризації творчо обдарованих дітей та учнівської молоді.

Конкурс відбувся у номінаціях «Проза», «Поезія», «Живопис», «Нетрадиційний живопис», «Графіка», «Комп'ютерна графіка», «Академічна музика», «Популярна музика».

У I (районному) етапі конкурсу взяли участь понад 3 тисячі учнів шкіл, вихованців позашкільних навчальних закладів, музичних, художніх шкіл і студій області, члени обласної Спілки творчо обдарованих дітей (СТОД) віком від 6 до 18 років. Учасниками II (обласного) етапу змагань стали 988 дітей з усієї Дніпропетровщини. До обласного оргкомітету конкурсу надійшло понад 2 тисячі творів юних літераторів, 947 образотворчих робіт юних художників, 81 музичний твір юних композиторів.

Активну участь у конкурсі взяли учні Дніпропетровська, Дніпродзержинська, Кривого Рогу, Вільногірська, Жовтих Вод, Марганця, Новомосковська, Орджонікідзе, Верхньодніпровського, Дніпропетровського, Межівського, Нікопольського, Новомосковського, Покровського, Софіївського, Томаківського, Юр'ївського районів.

Дитячі твори і роботи оцінювало професійне журі, у складі якого були діячі літератури і мистецтва, члени обласних організацій творчих спілок України. Журі конкурсу відзначило високий рівень більшості конкурсних творів і робіт, ґрунтовну роботу педагогів, творчих наставників юних літераторів, художників, композиторів області. Різні за жанром образотворчі роботи, літературні та музичні твори засвідчили високий культурний, моральний і духовний рівень молодого покоління

області, патріотизм і повагу до історії рідної країни.

За традицією на святі відбулося урочисте нагородження переможців і активних учасників обласного конкурсу творчості юних літераторів, художників, композиторів «Собори наших душ» і переможців III (обласного) туру Всеукраїнського конкурсу учнівської творчості (номінація «Література»), яким вручили грамоти департаменту освіти і науки Дніпропетровської облдержадміністрації та подарунки.

Переможців вітали: члени Національної спілки письменників України Володимир Антонович Луценко, Григорій Миколайович Гарченко і Анатолій Миколайович Шкляр; член правління Дніпропетровської регіональної організації Національної спілки художників України, мистецтвознавець Володимир Володимирович Кулічихін; директор облДЮК «Веснянка» Олександр Іванович Кучма.

На святі виступили зі своїми творами юні літератори і композитори. Свої вірші прочитали учениця 4 класу Писарівської НСЗШ Синельниківського району Марія Маковецька – «Я знаю про війну»; учениця НВК № 24 Дніпродзержинська Дар'я Куліниченко – «Мамо, це останній лист»; «Прелюдію» для фортепіано виконала учениця Дитячої музичної школи № 10 і СЗШ № 44 Дніпропетровська Катерина Куракова; «Пісню менестреля» виконав на гітарі учень Дитячої музичної школи № 3 і СЗШ № 21 Дніпропетровська Георгій Єфремкін; у виконанні юного композитора Марганецької СЗШ № 9 Діани Шишлової пролунала пісня «Пам'ять героям» на слова учня цієї ж школи Кирила Андрушка.

Для учасників свята вихованці кіноцентру «Веснянка» продемонстрували мультфільми: «Начало», «Шла війна к тому Берліну», «Журавлі», «Мальви».

У рамках свята у приміщенні Музею історії комсомолу Дніпропетровщини ім. О. Матросова відбулось відкриття обласної виставки дитячого малюнка «Собори наших душ», де представлені 125 образотворчих робіт переможців і учасників обласного конкурсу, присвяченого 70-річчю Перемоги над нацизмом у Європі та 70-ї річниці завершення Другої світової війни.

На обласний етап конкурсу 579 юних художників з усіх регіонів області представили різножанрові образотворчі роботи – живопис, нетрадиційний живопис, графіку, комп'ютерну графіку.

Чимало юних художників обрали тему історії та подвигів українського народу. Образотворчі роботи «Бойові подруги» Ольги Скок, учениці СЗШ № 69 Дніпропетровська, «Воїн» Марка Черечечі, гуртківця Міського Палацу дітей та юнацтва, «Захистник Вітчизни» Данила Варави, гуртківця обласного дитячо-юнацького кіноцентру «Веснянка», «Тільки у спогадах лишилась найжахливіша війна...» Альбіни Копилової, учениці СЗШ № 23 Кривого Рогу засвідчили ставлення юних художників до війни, їхнє прагнення миру і щасливого майбутнього.

Яскравим свідченням любові до Батьківщини, до рідного краю юні художники продемонстрували за допомогою фарб, пензля і олівця: «Мальовнича Україна» Анастасії Фоменко, гуртківця клубу школярів «Веселка» Красногвардійської філії Міського дитячо-молодіжного центру Дніпропетровської міської ради, «Музика рідної землі» Ольги Солоїд, учениці Вільногірської СЗШ № 2 Вільногірська, «Душа української землі» Марини Литвин, учениці Видвиженівської СЗШ Новомосковського району, «Україна моя» Дар'ї Дорошенко, гуртківця Межівського районного будинку дитячої та юнацької творчості, «Дніпропетровськ майбутнього» Анастасії Бацман, гуртківця Центру позашкільної роботи № 2 Жовтневого району Дніпропетровська, «Моє село» Катерини Маренич, учениці Широківської СЗШ № 2 Широківського району, «Рідні простори» Аліни Перебитюк, гуртківця Палацу дитячої та юнацької творчості Верхньодніпровського району та інші.

Учасники свята побували на екскурсії залами Музею та урочисто поклали квіти до пам'ятника нашому земляку, Герою Радянського Союзу Олександру Матросову.

Олександр КУЧМА,
директор облДЮК «Веснянка»

Пішла з життя людина-історія, людина-герой, людина-епоха. Смерть Марка Львовича Гейдельберга стала трагедією не тільки для рідних і близьких ветерана, але й для його колег-профтехосвітян. Його колишні учні, колеги, які вирости з його мудрими порадами, фронтові друзі прийшли 11 травня до рідного училища № 6, щоб вшанувати улюбленого викладача. Зі сльозами на очах і зворушливим теплом у голосі люди говорили щирі слова:

«Наш ветеран, друг і наставник був цілою епохою в житті ПТУ-6, в якому працював усе своє життя. Ця людина була промінцем світла, добра і любові, прикладом безкорисливості й самовіддачі».

«Під час Вашого відходу з життя йшов дощ. Це небо оплакувало Вас. Зараз, коли ми прощаємося з Вами, яскраво світить сонечко, яке немов підтверджує світлість вашої душі».

Марк Львович Гейдельберг народився 1927 року у Дніпропетровську, в 1944 році молодого сімнадцятирічного хлопчину

• ВІЧНА ПАМ'ЯТЬ Марк Львович ГЕЙДЕЛЬБЕРГ

мобілізували на фронт. У своїх спогадах про фронтові роки він часто згадував, як вони, ще зовсім юні пацани, шалено зазрили тим, хто вже воював. І самі несамовито рвалися в бій, незважаючи на вік. Хлопцям соромно було сидіти в тилу, адже навколо палахкотіла війна. До свого останнього подиху головним святом свого життя Марк Львович вважав День Перемоги, до сімдесятиріччя якої не дожив лічені години...

Після повернення з фронту молодий хлопець закінчив Дніпропетровський державний університет і почав викладати історію в училищі. На його уроках панувала незвичайна атмосфера; діти тяглися до Марка Львовича, як соняшники за сонечком. Створений Марком Львовичем

гурток історії «Орбіта» притягував на свою орбіту все більше і більше учнів ПТУ. Адже хто ще дасть потримати в руках портсигар, що «пройшов» в кишені гімнастерки червоноармійця війни; хто ще зможе розповісти історію достовірніше і цікавіше, як не безпосередній очевидець подій?!

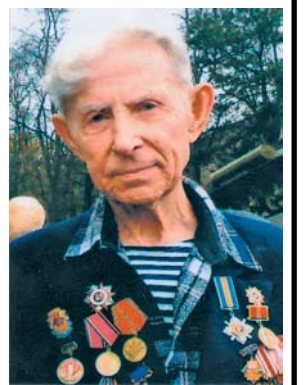
Марк Львович одним із перших в системі освіти, задовго до того, як це стало повсюдним, почав замінювати менторські лекції діалогами, дискусіями з учнями. Стимулював дітей формувати свої погляди, вміння обстоювати свою думку. Досвід Гейдельберга вивчався на рівні обласного навчально-методичного центру ПТО. Його робота відзначена багатьма нагородами: нагрудними знаками «Відмінник освіти України», ВАПП «За вагомий внесок у

розвиток професійної освіти», а також грамотами Міністерства освіти і науки України.

Марк Львович Гейдельберг був справжнім Педагогом з великої літери, другом і наставником для своїх колег. Щиро підтримував початківців, ділився своїми розробками. Він буквально жив життям училища – позаурочно, без вихідних понад п'ятдесят років.

Світла пам'ять про Марка Львовича залишиться в серцях десятків тисяч випускників, колег, вдячних нащадків.

Навчально-методичний центр ПТО
у Дніпропетровській області

ПОЗАШКІЛЛЯ ТРАВНЕВЕ

Обласний еколого-натуралістичний центр дітей та учнівської молоді

4-7 травня – обласна дитяча комплексна еколого-краєзнавча експедиція для кращих вихованців позашкільних еколого-натуралістичних закладів, переможців масових заходів обласного, всеукраїнського та міжнародного рівня, учнів обласної заочної хіміко-біологічної школи та обласна нарада-навчання для педагогів профільних позашкільних навчальних закладів області на базі Канівського природного заповідника навчально-наукового центру «Інститут біології» Київського національного університету ім. Т. Шевченка (Черкаська область).

14 травня – обласні конкурсні змагання юних натуралістів «Знаю, вмю, дію» за напрямками: квітникарство та озеленення; екологія та природоохоронна робота; овочівництво; зоологія; садівництво, лісництво та дендрологія.

12-14 травня – нагородження переможців фінального обласного етапу Всеукраїнського конкурсу колективів екологічної просвіти «Земля – наш спільний дім» (агітбригада «Вітер» СЗШ № 5 Синельникового), що відбувся у Луцьку.

13-15 травня – нагородження переможців заочного туру Всеукраїнського конкурсу з квітникарства та ландшафтного дизайну «Квітуча Україна», що відбувся на базі Національного еколого-натуралістичного центру учнівської молоді у Києві.

19-21 травня – нагородження переможців заочного етапу фіналу Всеукраїнського конкурсу винахідницьких і раціоналізаторських проєктів еколого-натуралістичного напрямку та X Всеукраїнського конкурсу дослідницько-експериментальних робіт з природознавства «Юний дослідник», що відбулися на базі Національного еколого-натуралістичного центру учнівської молоді Києва.

26-28 травня – нагородження переможців обласного етапу Всеукраїнського юнацького фестивалю «В об'єктиві натураліста», що відбувся у Миколаєві.

Дніпропетровський обласний центр науково-технічної творчості та інформаційних технологій учнівської молоді

6 травня – обласні змагання з авіамоделного спорту (радіокеровані моделі) на базі Нікопольського міжшкільного центру трудового навчання та технічної творчості.

6-8 травня – обласні змагання (спільно зі станцією юних техніків Дніпропетровської міської ради) з судномодельного спорту серед учнівської молоді (моделі до 600 мм) за участю 7 команд і 30 учасників. Переможцями стали: Будинок творчості дітей та юнацтва Дніпропетровська, міжшкільний центр трудового навчання та технічної творчості Нікополя, палац творчості дітей та юнацтва Павлограда.

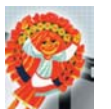
14-18 травня – Всеукраїнські змагання учнівської молоді з ракетомодельного спорту та юних ракетомоделістів на базі ДОЦНТТ та ІТУМ.

21-22 травня – обласні змагання учнівської молоді з авіамоделного спорту (мікромоделі літаків) на базі КПНЗ «Міський центр науково-технічної творчості» Марганця.

22-24 травня – обласні змагання з авіамоделного спорту (радіокеровані моделі) серед учнівської молоді на базі професійно-технічного училища № 6 Дніпропетровська.

28-29 травня – обласні змагання учнівської молоді з авіамоделного спорту (кордові моделі) на базі філії Центру позашкільної роботи та дитячої творчості імені О. Кошового Дніпропетровська.

29-31 травня – обласні змагання з судномодельного спорту (моделі яхт) на базі міської станції юних техніків Дніпропетровська.

Дніпропетровський обласний дитячо-юнацький кіноцентр «Веснянка»

7 травня – обласний майстер-клас з народної ляльки (з тканини та глини).

15 травня – урочисте нагородження переможців обласного конкурсу творчості юних журналістів «Юнтелепрес».

27 травня – підбиття підсумків обласного конкурсу дитячої художньої творчості серед учнів загальноосвітніх і позашкільних навчальних закладів «Моє Придніпров'я» на тему «Україна єдина».

27 травня – урочисте нагородження переможців та педагогів і тренерів, вихованці яких стали переможцями обласного конкурсу «Обдаровані діти – надія України».

15 травня – обласний етап змагання загонів «Юних інспекторів руху», переможцями якого стала команда з Кривого Рогу.

20 травня – обласний етап XXI Всеукраїнського фестивалю «Загонів юних пожежників» за участю 7 команд із Дніпропетровська, Павлограда, Дніпропетровська, Орджонікідзе, Кривого Рогу, Жовтих Вод.

Прес-сектор ДОН ОДА

УРОЧИСТИЙ ВИПУСК УЧНІВ ОБЛАСНОЇ ХІМІКО-БІОЛОГІЧНОЇ ЗАОЧНОЇ ШКОЛИ

На базі комунального закладу освіти «Обласний еколого-натуралістичний центр дітей та учнівської молоді» відбувся урочистий випуск учнів Школи за секціями: біології, екології, агрономії, ветеринарії та зоотехнії, хімії, психології, сучасних біотехнологій, фітодизайну та зеленої архітектури.

За два роки навчання у Школі учні набули навички лабораторних досліджень, навчилися методам оцінки й обробки інформації, отримали поглиблені знання з предметів еколого-природничого напрямку, а також підготували свою першу науково-дослідницьку роботу.

Під час урочистого випуску відбувся обласний конкурс-захист 60 науково-дослідницьких робіт учнів із Дніпропетровська, Дніпропетровської, Кривого Рогу, Марганця, Нікополя, Павлограда та Дніпропетровського, Магдалинівського, Павлоградського, Солянянського, Томаківського районів.

Більшість робіт підготовлено в лабораторіях і на кафедрах вищих навчальних закладів під керівництвом вчених.

Теми у секції біології та екології розроблялися переважно на місцевому матеріалі: «Вплив марганцево-добувної промисловості на поширення лікарських рослин» (Дар'я Страшко, учениця 11 класу СЗШ № 2 Марганця, вихованка Марганецького еколого-натуралістичного центру),

«Характеристика біорізноманітності рослинних угруповань долини річки Мокра Сура в межах селища Жданове Солонянського району» (Інеса Кухарець, учениця 9 класу Жданівської СЗШ Солонянського району).

Учні секції аграрних наук вивчали вітчизняні гібриди і сорти овочевих і польових культур. Актуальними стали дослідження продуктів бджільництва (Максим Нестеров, учень СЗШ № 12 Павлограда). Цікаві роботи за напрямком тваринництва та птахівництва, зокрема –

«Особливості розведення і вакцинації кролів» (Наталія Дроботун, учениця 10 класу Шевської СЗШ Магдалинівського району).

Юні психологи працювали з такими актуальними темами, як «Визначення показника національного патріотизму у сучасній молоді» (Альона Книш, учениця 11 класу Чумаківської СЗШ Томаківського району), психологія спілкування та навчання, формування професійного самовизначення старшокласників, вивчення комп'ютерної та інтернетної залежності у підлітків.

Випускники секції «Фітодизайну та зеленої архітектури» підготували свої перші проєкти озеленення пришкольських територій і власних домівок: «Елемент ландшафтного дизайну на пришкольній ділянці СЗШ № 12 Павлограда», «Декоративне оформлення фасаду Новопокровської середньої загальноосвітньої школи Солонянського району» тощо.

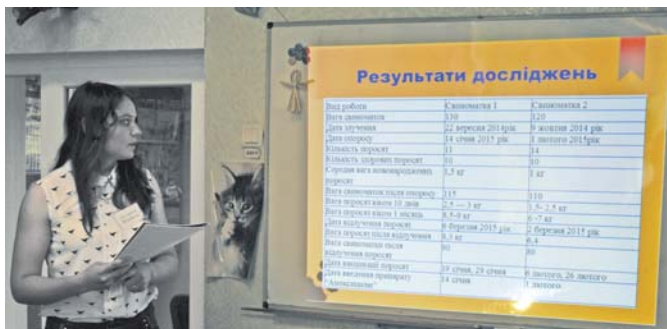
Журі конкурсу, у складі якого були науковці вищих навчальних закладів Дніпропетровщини, відзначило різноманітність тематики дослідницьких робіт, їхню практичну спрямованість, використання місцевого матеріалу.

Призерами обласного конкурсу стали 43 випускники. Найкращі результати, високий рівень підготовки виявили учні КНЗ «Хіміко-екологічний ліцей», СЗШ № 89 Дніпропетровська; Партизанської СЗШ і Горнянської СЗШ Дніпропетровського району; СЗШ № 2 Марганця; спеціалізованої школи з поглибленим вивченням іноземних мов I ступеня – гімназії № 11 Дніпропетровської області; Нікопольської гімназії № 15; Чумаківської СЗШ Томаківського району; Письмецької СЗШ та Жданівської СЗШ Солонянського району.

Випускники школи отримали свідоцтва про позашкільну освіту відповідно до зразка, затвердженого Міністерством освіти і науки України.

Переможці та учасники конкурсу-захисту науково-дослідницьких робіт нагороджені почесними грамотами Обласного еколого-натуралістичного центру дітей та учнівської молоді.

Тетяна КОНДРАТЬЄВА, методист з наукової роботи облЕНЦ дітей та учнівської молоді

Випускники школи отримали свідоцтва про позашкільну освіту відповідно до зразка, затвердженого Міністерством освіти і науки України.

Переможці та учасники конкурсу-захисту науково-дослідницьких робіт нагороджені почесними грамотами Обласного еколого-натуралістичного центру дітей та учнівської молоді.

Тетяна КОНДРАТЬЄВА, методист з наукової роботи облЕНЦ дітей та учнівської молоді

«МАХІМА» – ЦЕ МИ!

Нещодавно у Дніпропетровському міському Палаці дітей та юнацтва відбувся огляд-конкурс моделей учнівського самоврядування «МАХІМА», який декілька років тому ініціював Парламент дітей міста, а у 2008-2010 роках успішно презентував на засіданні Асоціації парламентів дітей міст України і на Всеукраїнському зборі лідерів учнівського самоврядування у Києві.

Саме тоді від колег ми почули слова схвалення і підтримки; саме тоді ми зрозуміли, що ця ініціатива має стати традицією, яка втілює самобутність міста з його системою виховання лідерів і спадкоємністю лідерських поколінь.

І ми не помилилися, бо розрекламовані конкурси «Лідер року», «Учень року», «Міс лідер» не створюють динаміку зростання сучасних шкільних лідерів, не розкривають вмінь і навичок командної роботи, не дають картини світоглядів, переконань, думок, не організують простір для обміну досвідом та обстоювання ідей, поглядів, міркувань. Це – звичайні конкурси-шоу, які створюються за всіма законами видовища.

Дніпропетровська «МАХІМА» – це підсумок роботи осередків учнівського самоврядування у складі шкільного, де разом, всупереч негативним стереотипам, співпрацюють діти, педагоги, батьки.

Яскраво і переконливо, сучасною сценічною мовою, за величезної підтримки глядачів старшокласники розповідають про своє життя – життя особистостей, людей, громадян.

Чому саме «МАХІМА»? – запитасте ви.

«МАХІМА» – це філософія життя», – відповім я.

«МАХІМА», як кажуть самі шкільні лідери, – це максимум нашої зацікавленості та творчої ініціативи; це надактивна життєва позиція, надвідповідальність перед колегами, друзями, рідними та собою; це безмежний пошук сенсу життя в режимі прайм-тайм і мегасприйняття світу, суспільства,

людини; це величезне бажання сьогодні разом з дорослими створювати наше «завтра»; це особлива роль дитини-лідера у створенні суспільства і розвитку держави; а ще – це грандмузика наших сердець».

Отже, позаду три місяці підготовки та репетицій, два тури міського конкурсу (очний і заочний), 8 команд-переможців у номінаціях:

«Діюча модель» (СЗШ № 143 АНД району), «Традиційна модель» (СЗШ № 21 Бабушкінського району), «Яскрава модель» (НВК № 66 Жовтневого району), «Змістовна модель» (СЗШ № 69 Індустріального району), «Ефективна модель» (СЗШ № 128 Кіровського району), «Сучасна модель» (СЗШ № 89 Красногвардійського району),

«Креативна модель» (гімназія Ленінського району), «Перспективна модель» (СЗШ № 129 фізико-математичного профілю Самарського району), а також майстер-класи для 10 учасників дитячого незалежного журі, 7 засідань для 11 представників професійного журі, а ще консультації, репетиції, фотосесії, відеозйомки, аплодисменти, нагороди, слова подяки і впевненість у тому, що працювали не даремно, бо «МАХІМА» – це ми!

Найгучніші події відбуваються саме там, де панує юнь, краса, радість і натхнення, де світлі голови створюють інтеграл щастя, а палкі серця співають гімн життю.

Саме так, в атмосфері колективної творчості, Парламент дітей та учнівської молоді Дніпропетровська провів церемонію нагородження переможців міської програми «Лідерський марафон – 2015».

150 номінантів із понад 120 шкіл усіх районів міста представляли осередки учнівського самоврядування, які протягом навчального року брали участь у заходах, що ініціював дитячий парламент.

Серед них: передвиборчі дебати та парламентська сесія в Дніпропетровській обласній раді за участю голови облради Є.Г. Удода, арт-голока «Територія творчості», вечори поезії Ліни Костенко та молодих сучасних авторів «Арт-Деко», обласний фестиваль Євроклубів, Всеукраїнська акція «Ліст – пораненому», міські акції «Оберіг», «Діти парламенту – дітям», «Екодзвін», «Чарівна іграшка», міська виставка «Свято очима дітей», круглий стіл «Сднаємося заради миру і добра», концерт-зустріч до Дня Соборності України, тематичні семінари, навчальні тренінги, творчі майстер-класи.

Амбітні, кмітливі, цілеспрямовані, учні від 13 до 18 років в оточенні люблячих дорослих – керівників, педагогів, батьків, зібрались для того, щоб, разом

ЛІДЕРСЬКИЙ МАРАФОН НА ВСЕ ЖИТТЯ

із дипломами, подарувати один одному гарні пісні та слова подяки, підтримати один одного у святкових емоціях і тривалих оплесках.

«Лідер – це не доконче людина з видатними природними здібностями, надвисоким IQ. Це, насамперед, людина, яка має інтуїцію, прониклива та комунікабельна», –

наголошують переможці та учасники марафону. Це справді так. І 13-річний парламентський стаж роботи у місті, і десятки моїх випускників, які працюють в органах законодавчої та виконавчої влади, студентських радах ВНЗ, галузях науки, освіти, ЗМІ, охорони здоров'я, культури та будівництва, і в громадських об'єднаннях

не тільки у місті, але і в Україні, і за кордоном, – є яскравим підтвердженням цієї думки сучасного покоління шкільних лідерів.

Наша Лідерська школа – велика школа. Якщо її пройти, то скільки б років вам не було, лідерський трикутник «генератор – організатор – виконавець», при розвинутій інтуїції, проникливості та комунікабельності – стає вашою формулою успіху на все життя. І тільки праця, наполеглива, безупинна, виснажлива допомагає відповісти на запитання: «Хто ви є? Спринтери або стайери? «Альпіністи» або «дигери»? Хтось або люди?»

У марафоні життя – саме життя. Прямуючи до своєї мети, з волею до перемоги, надихаючись мрією, не забудьте про те, що талановита людина – талановита в усьому.

Оксана САЛЬНИКОВА, методист Дніпропетровського міського Палацу дітей та юнацтва, керівник Парламенту дітей та учнівської молоді Дніпропетровська

ЮНІ МАЙСТРИ КІНО – ПРОТИ ШКІДЛИВИХ ЗВИЧОК

20 травня у Рівненському кіноцентрі «Ера» відбулося нагородження переможців та учасників Всеукраїнського конкурсу художньо-документальних відеороликів «Чорно-біле кіно», який проводили з ініціативи мецената Анатолія Жуковського Рівненське обласне об'єднання Всеукраїнського товариства «Просвіта» імені Тараса Шевченка, ініціативна група зі створення художньо-документального фільму «Чорно-біле кіно», за підтримки Інституту інноваційних технологій і змісту освіти Міністерства освіти і науки України та Рівненського обласного інституту післядипломної педагогічної освіти для профілактики вживання наркотичних речовин, алкоголю та куріння серед підлітків і молоді, сприяння свідомому вибору ними безпечної поведінки.

На цю ідею відгукнулись тисячі учнів і студентів зі всієї України. Найкращі, на думку журі та громадськості, роботи запропонували до перегляду учасникам заходу. У кінозалі була абсолютна тиша. Кожен відеоролик зворушував своєю оригінальністю та неповторністю, емоційною та психологічною глибиною бачення проблеми, режисурою та постановкою.

За підсумками конкурсу, де було представлено понад 170 робіт, шестикласниця Криворізької загальноосвітньої

школи № 114 **Марина Куждіна** виборола III місце, отримала почесний диплом і грошову винагороду у 3 тисячі гривень.

У її відеороботі «Щасливі люди не палять» розповідається про неприємні наслідки згубної звички для організму людини.

Школярка проводить спеціальний експеримент, дослідницький інвентар якого складає: пляшка з водою, пластикова трубка і умовний фільтр у вигляді ватного диску. Усе це, за задумом Марини Куждіної, є схематичним зоб-

раженням системи органів дихання. Далі прихильниця здорового способу життя наочно демонструє, що відбувається у легенях, коли до них потрапляє тютюновий дим.

Наприкінці ролик школярка закликає відмовитись від паління і підтримати бійців АТО: «Щоразу, коли тобі захочеться витратити гроші на цигарки, краще відшли їх нашим солдатам. Допоможи собі та своїй країні!» – каже юний кінорежисер.

Наш кор.

«ЗАБАВЛЯНКИ ДЛЯ ПАЛЬЧИКІВ»

як одна із продуктивних супроводжуваних технологій

мовленнєвого розвитку дошкільників

Встановлено, що розвиток словесного мовлення дитини починається, коли рухи пальців рук досягають достатньої тонкості. Розвиток пальчикової моторики нібито готує підґрунтя майбутнього формування мовлення і справляє благотворний вплив не тільки на становлення мовлення, а й на формування психічних процесів.

Отже, можна зауважити, що робота з тренування дрібних рухів пальців рук є стимулюючою для загального розвитку дитини, а також сприяє профілактиці та виправленню порушень мовлення у дітей. Якщо навіть мовлення дитини розвивається нібито нормально, проте все ж таки потрібно турбуватися про розвиток у неї дрібних м'язів пальців рук, а якщо розвиток мовлення малюка відстає, то на тренування його пальців необхідно звернути особливу увагу.

В спеціальній літературі останніх років робота з формування та удосконалення загальних рухів, дрібної моторики пальців рук розглядається як невід'ємна частина комплексної системи корекційно-педагогічного впливу на дітей з порушенням мовлення.

Тому, в процесі логокорекційної роботи з дітьми-логопатами я неодмінно включаю в заняття ігри та вправи, направлені на роз-

виток усіх компонентів рухової сфери: загальної та артикуляційної моторик, дрібних м'язів пальців рук. Практика показує: чим раніше починається робота з розвитку дрібної моторики, тим більший позитивний ефект справляє вона на формування дитячого мовлення, на профілактику та корекцію мовленнєвих порушень. Діти з цікавістю займаються розвитком пальчиків під час читання віршів, казок, забавлянок; у

процесі роботи з іншим мовленнєвим матеріалом, коли пропонується слухати і разом з дорослим «інсценувати» зміст пальчиковими рухами. З цією метою були складені «Забавлянки для пальчиків».

Пропоную їх для практичного використання вчителям-логопедам, вихователям логопедичних та загальних груп, а також батькам.

Алгоритм розучування вправ

I етап. Розучування потрібних позицій без текстового супроводу окремо ведучою та другою рукою.

Мета. Відпрацювання достатнього автоматизму в наданні кожній руці певної позиції.

II етап. Виконання вправи із супроводом римованого тексту у повільному темпі (говорить дорослий).

Мета. Робота над точністю зміни позицій, диференційованістю та послідовністю рухів.

III етап. Виконання вправи з промовлянням тексту дітьми.

Мета. Робота над відповідністю слів та рухів, чіткістю, плавністю, ритмічністю.

В міру засвоєння дитиною тієї чи іншої вправи темп виконання поступово збільшується.

Ці вправи можна включати до будь-якого виду діяльності, в різноманітні заняття з дітьми протягом навчального року. Такий підхід дозволяє стимулювати дію мовленнєвих зон кори головного мозку, що позитивно впливає на виправлення мовлення дітей-логопатів, слугує профілактикою мовленнєвих розладів у дошкільників, рівень розвитку яких відповідає нормі. В результаті цієї роботи у дітей краще розвивається увага, пам'ять, уява, мислення та інші психічні процеси, тісно пов'язані з мовленням. Спеціальна робота над формуванням дрібної моторики рук сприяє також засвоєнню навичок письма майбутніми школярами.

Вікторія ЗАБАШТА, старший вчитель, вчитель-логопед ДНЗ «Золотий півнік», смт Солоне, Солонянський район

«Забавлянки для пальчиків»

«Пташечки»

Пташечки літали,

Крилами махали,

На дерева сіли,
Разом відпочили.

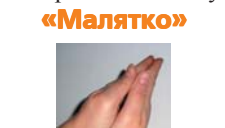
Не піду в ставок купатись,

Шука може там кусатись,

А зелена жабка,
Вистрибне на шапку.

Спить малятко...

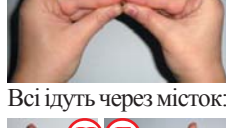
В хаті тиша,

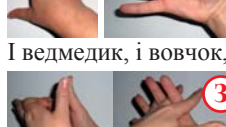
Під столом Шкрєбється миша.

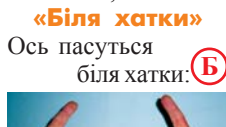
Щоб потрапити в лісок,

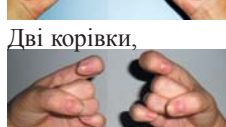
Всі ідуть через місток:

І ведмедик, і вовчок,

І лисичка, й їжачок.

Ось пасується біля хатки:

Дві корівки,

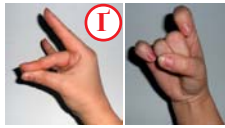

два телятка.
Копашатся у квітках

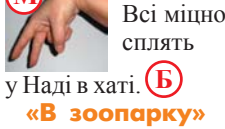

Скрізь метелики в гайках.

«У Наді»

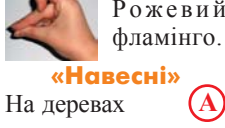
Собака й кішка волохаті –

Всі міцно сплять у Наді в хаті.

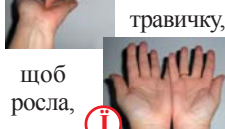
«В зоопарку» В зоопарку є лисиця,

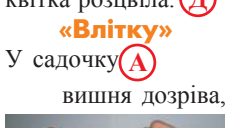
Слоник, коник і вовчичка, Є собака Дінго,

Рожевий фламінго.

«Навесні» На деревах листя мерехтить,

Дощ змочив травичку, щоб росла,

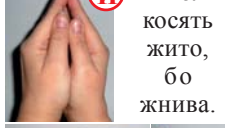

А в садочку квітка розцвіла.

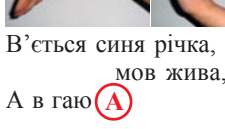

«Влітку» У садочку вишня дозріла,

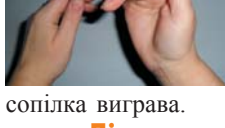
«Й»

В полі косять жито, бо жнива.

В'ється синя річка, мов жива,

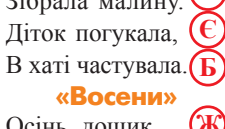
А в гаю сопілка виграла.

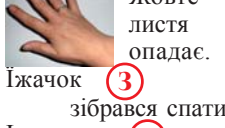
«Дітки в дитсадочку» Дітки весело живуть, На прогулянку ідуть,

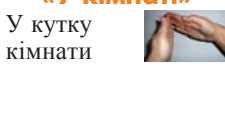
Бігають, стрибають. І з гірки з'їжджають.

«Щедра Галина» В сад пішла Галина, Зібрала малину.

Діток погукала, В хаті частувала.

«Восени» Осінь, дощик накрапає.

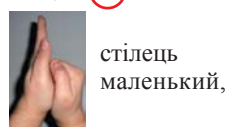
Жовте листя опадає.

Їжачок зібрався спати І ведмедик волохатий.

«У кімнаті» У кутку кімнати

Ліжечко, щоб спати, Стіл, стілець маленький,

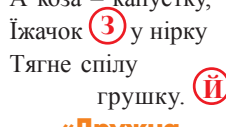
Ще й диван м'якенький.

«Хто що їсть?» Зайчик їсть травичку,

А коза – капустку, Їжачок у нірку Тягне спілу грушку.

«Дружна родина» Посідали біля хати:

Таго, мама і два брати.

А найменший братик – я,

Ось і вся моя сім'я.

«Моє селище»

Рідна вулиця, хатини, Ходять люди,

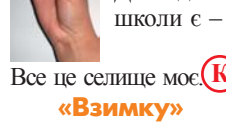
мчать машини.

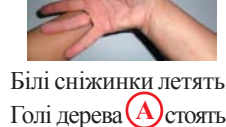
Ставок, лікарня,

магазини.

Дитсадок і школи є –

Все це селище моє.

«Взимку» Білі сніжинки летять, Голі дерева стоять.

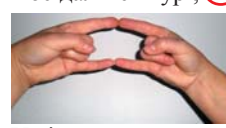
В лісі зайчики злякались, Від лисички заховались.

Пірижків напекла. Печиво на столі: – Їжте, діточки малі.

«Новий рік»

На деревах, у дворі Посідали снігурі,

У вікна заглядають,

Зі святом нас вітають.

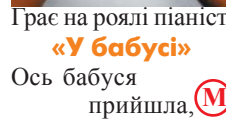
«Професії дорослих» Волосся підстригає перукар.

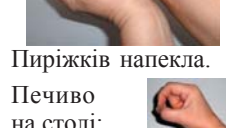
Стіни розмальовує маляр. Вправно веде потяг машиніст.

Грає на роялі піаніст.

«У бабусі» Ось бабуся прийшла,

Пірижків напекла. Печиво на столі: – Їжте, діточки малі.

Пірижків напекла. Печиво на столі: – Їжте, діточки малі.

ВІДКРИТИЙ УРОК ДО ДНЯ МАТЕРІ

МІЦНІСТЬ ШЛЮБУ ЯК ІДЕАЛЬНИЙ ПРИНЦИП ІСНУВАННЯ СІМ'Ї

Мета: навчити учнів розуміти важливість обов'язків людини щодо ближнього в сім'ї; навчити розуміти зміст поняття «міцний шлюб»; заохотити до роздумів над способами прояву любові в родині; розвинути вміння аналізувати зміст літературних джерел з огляду на актуальність проблеми і висловлювати власні міркування про ідеал шлюбу на прикладі благочестивих праведних сімей; визначити риси характеру та вдачі особистості, які сприяють щасливому шлюбу та гріховні схильності, що заважають тривалості та злагоди у шлюбі, виховувати прагнення до створення міцного шлюбу як складової сталого розвитку.

ХІД УРОКУ

(у скороченні)

I. Вступна частина.

1. Організаційний момент.

Слово вчителя. Як говорив Сократ, «поговори зі мною, і я скажу, хто ти». Мабуть, одна з головних цінностей людства – вміння спілкуватися, а робити це посправжньому гарно, правильно, ефективно, наприклад, у шлюбі – це і життєво важливо.

II. Основна частина.

1. Перевірка домашнього завдання.

Учні зачитують твори-роздуми за поданими цитатами.

«Не можна знайти щастя в шлюбі, якщо ви не принесли його з собою». NN

«Щасливий шлюб – це коротка розмова, яка завжди здається дуже красивою». Андре Моруа

Висновок учителя. Ваші роздуми прекрасно ілюструють, що ви розумієте, як важливо самому бути в шлюбі гідною людиною і створювати поруч із собою всі умови для того, щоб інші теж відчували себе повноцінною особистістю, черпали із сімейного стану «одружений» – «одружена», неначе із джерела, сили для життя.

2. Актуалізація опорних знань.

Вправа «Власний погляд»

Учні отримують картки зі твердженнями (одну і ту ж саму картку отримує пара чи кілька учнів; учитель не говорить про це, щоб по закінченні роботи порівняти думки за однаковими сентенціями). Картки подаються з текстом і вільним місцем для запису відповіді, що містить власний погляд учня на проблему.

• Коли приходиться справжнє кохання, людина втрачає відчуття вільної гри по життю. Водночас вона відчуває себе неначе під дією якогось закону...

• Як пізнається справжня любов: вже не можеш жити по-іншому, не можеш бути з іншими. Любов – це обраність, і така обраність призводить до шлюбу...

• Шлюб – це підсумок, який підбивається сам собою. Адже, коли чоловік і жінка охоплені справжнім коханням і вже не мо-

жуть один без одного, тоді вони утворюють творчу, єдину, нову, чудову спільноту...

• Шлюб – це оновлююча життєва цінність, яка прагне бути визнаною Богом і людьми: узгодженою, освяченою, поважною і під охороною...

• Справжня любов – це і тягар відповідальності, і відгуки болю... Хто про це не пам'ятає, той не пізнає і жертвовності.

3. Мотивація навчання

Слово вчителя. Неможливо людині жити у шлюбі і не прагнути того, щоб він був єдиним, міцним, справжнім, життєдайним і неповторним. Для цього потрібно підготувати справжнє під'ручтя, прикласти зусиль з обох сторін і не переставати рухатися в цьому напрямку. Про це під'ручтя і піде мова на уроці.

4. Повідомлення теми уроку і очікуваних результатів.

5. Процес засвоєння та усвідомлення нових знань.

Вправа «Біблійні принципи під практичним кутом»

Учні пропонується дати пояснення біблійних висловлювань-рекомендацій щодо повсякденного життя у шлюбі.

Притчі 14:20: «Бідного невидять навіть близькі його, а у багатого багато друзів».

Варіанти коментаря. Дуже часто в сім'ях виникають конфлікти через гроші. Навіть у тих сім'ях, де є гроші, виникають конфлікти тоді, коли буває їх нестача. Тому дуже важливо мати стабільний дохід, і про це треба турбуватися заздалегідь. Вчиться заробляти і мати гроші.

Заклик «з милим рай і в шалаші» лунає недовго, потім починається реальне життя: великі витрати, несподівані рахунки, кредити. Якщо молодята не потурбувалися про матеріальні джерела до весілля, то рай швидко закінчується, і життя часто перетворюється на суцільні суперечки з приводу нестачі грошей.

Якщо грошові ускладнення виникають з надзвичайних обставин (втрата роботи, хвороба людини тощо), слід вчитися прийняти свою половину і в радості, й у горі, в бідності та багатстві; якщо треба – підставити плече, бо саме такого вимагає християнській підхід до шлюбу.

Псалом 126:1: «Якщо Господь не створить будинок, даремно трудяться його будівники; якщо Господь не береже місто, даремно пильнують нічні сторожі».

Варіанти коментаря. Скільки б ми не прочитали книг про сім'ю і якими б мудрими ми не були у своїх очах – успіх сімейного життя знаходиться в руках Божих. Ми зацікавлені у тому, щоб не просто носити Бога у серці, але мати довіру до Нього, певні теплі стосунки, які створюватимуть наше майбутнє. На жаль, небагато сімей знають і пам'ятають про це.

Притчі 14:1: «Мудра жінка будує дім свій, а дурна зруйнує його своїми руками».

Варіанти коментаря: Чому саме про руки йдеться в біблійному тексті? Руки дружини, матері, жінки – важлива деталь. Можливо, жінка вміє гарно співати, та це аж ніяк не допоможе їй гарно готувати їжу, тримати дім у порядку і чистоті, одяг – гарним і охайним. У житті виникають різні критичні ситуації, в побутовому сенсі, з яких треба швидко виходити і правильно поводитися під час негарздів. Важливо бути самостійними в побутових питаннях і вмінні виходити з критичних ситуацій.

Притчі 19:1: «Дом і імення – спадок від батьків».

Варіанти коментаря. Батьки – найдорожче, що мають діти. Як важливо пам'ятати це, адже молоді подружжя є продовженням своїх батьків, і абсолютно незалежними від попереднього покоління воно бути не може. Шанування, повага, які виражаються не тільки у словах, а й у справах – це те, що ми повинні віддавати батькам. Вони прагнуть продовжувати теплі родинні стосунки з молодим подружжям, яке зі свого боку має підтримувати дружбу та взаємопорозуміння з батьками, а з часом – дати їм і матеріальну підтримку, увагу та догляд.

Слово вчителя. У наш час, коли на жаль, руйнуються традиційні сімейні цінності, найбільше випробування випадає на долю сім'ї. З небувалою гостротою постає питання у наші дні про істинний, правдивий, Божий вимір союзу чоловіка та жінки, про життя в шлюбі та існування міцного шлюбу. І навіть слово «існування» замале для поняття «шлюб» – вірніше було б казати «його буття», а не «виконання певних соціальних функцій». Від того, як кожен член сім'ї розуміє, що таке шлюб: перед своїм сумлінням, перед суспільством, перед Богом.

Вправа

«Вчимося аналізувати»

Учні пропонується текст соціологічного дослідження. Після знайомства з ним слід погодитись чи не погодитись з наведеними ознаками (можна додавати власні і розширити пояснення ознаки за зразком, наведеним у тексті).

«Під час дослідження, проведеного у 2009 році, з'ясовано, що зі всіх життєвих цінностей найважливішою для респондентів є сім'я. Найважливішими ознаками міцної сім'ї названі: відданість; вдячність і любов; час, що проводиться разом; духовне благополуччя; здатність справлятися зі стресами».

Відданість. Словник визначає «відданість» як «стан активної емоційної та інтелектуальної прихильності». Відданість як гідність сім'ї часто характеризується сильною прихильністю людини до тих, кого вона вважає членами своєї

родинної спільноти. Ця спільнота може бути ширшою, ніж сім'я в строгому сенсі слова. Вищенаведене визначення відданості має на увазі також, що це відчуття у всій повноті виявляється як на інтелектуальному, так і на емоційному рівнях.

Усередині сімейної спільноти відданість виключно на інтелектуальному рівні може свідчити про шлюб, від якого залишилася одна оболонка: подружжя віддане не один одному, а ідеї шлюбу як такої. Але стара мудрість свідчить: «Хочеш любити своїх дітей – люби свою дружину». Старозавітна притча стверджує, що одна із трьох речей, від яких страждає земля, це – нелюбима дружина (Притчі, 30:21-23). Діти, які постійно чують, що батьки не розлучаються тільки через них, ніколи не відчують себе в сім'ї комфортно; їм нема в кого вчитися міцним, здоровим взаєминам. Крім того, відданість, що виявляється тільки на інтелектуальному рівні, може виражатися в жорсткій, суворій сімейній системі, не пристосованій до спільного вирішення проблем, коли подружжя не вміє нормально сприймати природні перехідні періоди в житті сім'ї.

Відданість, що виявляється виключно на рівні емоцій, виражається в пристрасній, але часто її недостатньо для стійких, тривалих сімейних взаємин. Саме її називають «любов'ю без розуму» («fatuus love»). Дослідження показали, що протягом першого року сімейного життя більшість сімейних пар випробує відчуття розчарування – від помірного до сильного. Ці дані вірно відображають реальність: шлюби, засновані на сильній емоційній прихильності, рідко виявляються довговічними.

Справжня відданість – це не тільки емоційна або інтелектуальна прихильність, але об'єднання того й іншого. Цей тип відданості ми бачимо в сімейних спільнотах, де кожен член сім'ї відчуває, що інші члени родини високо цінують його. Смоллі (Smalley) (1993) називає це «честю» («honor») і далі доводить, що це – найважливіша складова здорової сім'ї. Коли члени сім'ї шанують і цінують один одного, у кожного виникає відчуття захищеності, яке сприяє зростанню особи і сім'ї в цілому. Інтелектуальна та емоційна відданість – ідеальна якість для сім'ї, наріжний камінь для її розвитку.

Вдячність і любов. У дружних сім'ях люди щиро люблять один одного і не приховують цього від інших. За іронією долі, саме такі найважливіші взаємини ми часто схильні сприймати як належне. У класичній книзі «Мистецтво любові» (1956) її автор, Ерік Фромм, стверджує, що кращий спосіб стати коханим – любити. У проявах справжньої вдячності і любові звичай виявляється відмінність між ніжним і суворим батьком.

Слова, промовлені вголос, теж можуть зробити величезний вплив на внутрішньосімейні стосунки. Апостол Іаков у своєму посланні радить дуже обережно ставитися до мови, порівнюючи її з іскрою, здатною розпалити пожежу (Іак. 3:5-6). Люди, які в дитинстві чули в сім'ї лише докори, часто страждають від заниженої самооцінки і нездатності адекватно висловлювати свої добрі почуття. І, навпаки, дослідження показують, що батькам, які постійно і щиро висловлюють дітям свою любов, вдається виростити дітей, упевнених в собі, здатних приборкувати труднощі.

Вдячність і любов виявляються також у здатності сім'ї вирішувати конфліктні ситуації. Дослідники визначають справжню спільність як об'єднання людей, де конфлікти не спричиняють за собою «емоційного кровопролиття». У будь-якій сімейній системі конфлікти неминучі. Більш того, повна відсутність зовнішніх проявів незадоволеності може свідчити про те, що члени сім'ї з тієї або іншої причини бояться вільно висловлювати свої думки і відчуття. У здорових сім'ях конфлікти долаються за допомогою навиків конструктивного спілкування, спілкування зі знаком «плюс».

Час, що проводиться разом. Дослідники звернулися до 1500 школярів з питанням про те, що таке, на їхню думку, щаслива сім'я. Відповідь, яка часто повторювалася, свідчила: «Це сім'я, де люди проводять час разом». Багато сімейних проблем пов'язано з тим, що члени сім'ї не вмінють цілеспрямовано та «якісно» проводити час разом. Одна з найбільших небезпек для сім'ї в індустріальному суспільстві полягає в постійному відкладанні спільного проведення часу «на потім». У книзі «Як упорядкувати свій внутрішній світ» Гордан Макдональд (1984) називає такий стан справ «тиранією необхідності над першочерговістю». Сім'ї, в яких люди знаходять час один для одного, набагато міцніші і стійкіші, особливо – перед труднощами. Наприклад, сімейний туристичний похід є одним з яскравіших способів сумісного проведення часу, що поєднує в собі і радість, і труднощі; саме таке поєднання зміцнює і зближує сім'ю.

Проводити час разом можна і в найпростіших, буденних формах. Приємні спогади про такі, здавалося б, рядові події, як сімейний обід або похід усієї сім'єю до парку. Це невидимі, але міцні зв'язки, що пов'язують сім'ю воедино.

Духовне благополуччя. І ще одне відкриття: дослідження виявили пряму залежність між благополуччям сім'ї та її релігійністю. Достатньо один раз уважно прочитати опубліковані результати опитів, щоб побачити: віра знижує такі проблеми, як зради,

